

In de eerste plaats vind ik de termijn die voor de internetconsultatie staat veel te kort. Alleen wanneer het vooropgezette doel is niet echt te luisteren naar degene die je uitnodigt om wat te vertellen, kan een week volstaan. De korte periode maakt het lastig om toch zaken naar voren te brengen.

In de tweede plaats ben ik van mening dat natuurherstel niet alleen over stikstof zou moeten gaan. In de stukken, voor zover ik die heb kunnen lezen, worden wel mooie volzinnen gewijd aan andere factoren die ook van belang zijn voor natuurkwaliteit. Uit de titel van het voorstel en uit het belangrijkste onderdeel van de wet, namelijk de streefwaarde, blijkt dat het alleen om stikstof gaat en dat die andere mooie volzinnen slecht windowdressing zijn. Doorvoering van het wetsvoorstel leidt tot onevenredig veel aandacht voor slechts één van die factoren. Dat zal de Natura 2000 gebieden en de gunstige staat van instandhouding van die gebieden schaden. In dit licht ben ik ook van mening dat de kritische depositiewaarde geen goede maatstaf vormt. Ondanks hoge deposities is er toch sprake van een goede kwaliteit van gebieden, zo rapporteerde u aan Brussel. Dat bewijst dat niet alleen maatgevend moet zijn maar dat er per gebied naar pakketten aan maatregelen moet worden gekeken.

In de derde plaats ben ik van mening dat het opnemen van een streefwaarde in de wet tot 2030 en daarna onverantwoord is. Ergens in de memory van toelichting wordt gesteld dat sprake is van haalbaarheid en betaalbaarheid. Die stelling wordt op geen enkele manier onderbouwd terwijl ook op geen enkele manier onderbouwd. Onderbouwing is überhaupt niet mogelijk, omdat niet duidelijk is wat de gevolgen van het opnemen van de streefwaarde tot 2030 zijn. Kennelijk maakt het niet uit wat de gevolgen zijn (en dat wellicht volledige economische sectoren moeten worden beëindigd en steden ontvolkt). Het doel (de streefwaarde) heiligt kennelijk alle middelen.

De streefwaarde is bovendien een botte bijl. Het is een generieke streefwaarde, terwijl het volstrekt duidelijk is dat op gebiedsniveau zou moeten worden gekeken naar maatwerk. Ook daarin schiet het wetsvoorstel zijn doel voorbij.

Met de wet beoogd u zekerheid te verkrijgen dat u voldoet aan Europese verplichtingen, zo lees ik op pagina 21 van de memory van toelichting. Kennelijk is het voorstel gebaseerd op de gedachte dat wanneer een streefwaarde wordt verankerd in een wet en er een programma wordt opgesteld er zekerheid is over het voldoen aan de eisen. De kern van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak was juist dat dergelijke programma's op zich geen enkele garantie geven.

Ik verzoek u dan ook het wetsvoorstel verder niet in procedure te brengen.